

Phẩm 13: CHUNG LOẠI CHÚNG SINH

Phật nói:

–Thiện nam! Như Lai biết rõ về chủng loại, thân hình của tất cả chúng sinh. Thế nào là biết? Chúng sinh đó tạo tội lỗi, chúng sinh ấy tích lũy công đức, thân tạo ác, không được gia hộ, không được cứu thoát Như Lai biết rõ. Thế Tôn lại biết: Cảnh giới, cảnh giới của mắt, sắc, thức, hiểu rõ nguồn gốc, ngọn ngành. Nghĩa là Như Lai biết bên trong bên ngoài đều rỗng lặng; tai mũi lưỡi thân ý cũng thế. Ý pháp, thức sự sinh khởi, bên trong không, bên ngoài không, trong ngoài đều rỗng lặng; cái nhân của đất, nước, gió, lửa đều rỗng lặng như hư không. Như Lai biết cõi Dục, Sắc, Vô sắc, từ tướng niệm có cõi hữu vi, vô vi; ở cõi hữu vi, vô hành là tướng; ở cõi vô vi, tướng là có hành; ở cõi trần lao do khách trần mà có dục; sân hận vốn thanh tịnh, thuần khiết; hành có tướng là không thuận niệm; tướng Niết-bàn là thuận niệm. Cõi chúng sinh gửi thân là thế. Từ trong cõi đó, có sự xô đẩy, hành động, siêng năng, chí tánh, an trụ, sinh khởi. Như Lai biết rõ, nên tùy thuận thuyết pháp. Đó là hạnh thứ tư của Phật.

Như Lai nói kệ:

*Sư tử chúa trong đời
Hiểu rõ tất cả cõi
Chúng sinh ở trong đó
Tạo mọi nghiệp từ thân.
Ở trong cảnh giới ấy
Rộng khắp, không hạn lượng
An trụ trí Nhất thiết
Biết rõ hết ngọn nguồn.
Tội phúc là nguyên nhân
Tạo nên mọi quần sinh
Từ nhân duyên hòa hợp
Sắc thân được sinh ra.
Ngay trong cảnh giới Phật
Tất cả được giải thoát
Tỏ biết thân sắc đó
Thế Tôn Bạc Tối Thắng.*

Đối với mắt sắc ấy
Và tất cả các pháp
Phật biết là rỗng lặng
Vốn tịnh không sầu lo.
Tai mũi cũng như vậy
Lưỡi và cảnh giới thân
Ý pháp các chủng loại
Phật biết là rỗng lặng.
Với đất nước lửa gió
Tất cả đều bình đẳng
Sư tử chúa trong đời
Biết chẳng khác hư không.
Cõi Dục đã như vậy
Cõi Sắc và Vô sắc
Phật biết các cõi đó
Hình thành từ tư tưởng.
Thế Tôn biết khách trần
Tạo nên các dục vọng
An trụ hiểu sâu luận
Cũng vốn là thanh tịnh.
Như Lai phân biệt biết
Các hành và vô hành
Kể cả pháp Niết-bàn
Không hề có ba tướng.
Các tướng trong cảnh giới
Sinh khởi từ vô minh
Tất cả các nguyên nhân
Hợp tan như ảo thuật.
Một đời bao nhiêu thân
Vô số các hình sắc
Như Lai tự tỏ biết
Không do vọng niệm sinh.
Chẳng khác nào hư không
Mười phương không biên vực
Sư tử chúa trong đời

*Tỏ biết các cảnh giới.
Trí tuệ Phật thù thắng
Cùng tột không trở ngại
Trời người không thể sánh
Không một ai hiểu được.
Đó là hạnh thứ tư
Thế Tôn trừ cấu uế
Hiểu rõ các cảnh giới
Chỉ dạy các chúng sinh.
Dùng giới khai ngộ tâm
Các nghiệp tạo tội phước
Không khởi tâm sân hận
Biết tất cả sai khác.*

M